

GFR06149726
ESS

Generální finanční ředitelství

Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

Sekce správy daní

Č. j.: 60887/26/7700-50128-110853

Všechny finanční úřady, včetně Specializovaného finančního úřadu
Odvolací finanční ředitelství

METODICKÁ INFORMACE

K POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ MINISTERSTVU KULTURY O EVIDENCI NEDOPLATKŮ REGISTROVANÉ
CÍRKVE NEBO NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI

Účinnost	20. srpna 2026
Důvod přijetí	Sjednocení správní praxe orgánů Finanční správy ČR při poskytování informací Ministerstvu kultury ČR o evidenci nedoplatků registrované církve nebo náboženské společnosti
Oblast úpravy	z. č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen "DŘ") z. č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech (dále jen „církevní zákon“)
Agenda	Daňová mlčenlivost
Základní ustanovení	§ 52, § 53 DŘ § 11, § 14 a § 21 církevního zákona
Předcházející metodický materiál	---
Související metodické materiály	---
Technické postupy v IS/Úlohy IS ADIS	---
Přílohy	---
Judikatura, literatura	---

Anotace:

Tato metodická informace upravuje postup správce daně v situacích, kdy obdrží od Ministerstva kultury ČR (dále jen „ministerstvo“) žádost o poskytnutí informací o plnění závazků registrované církve nebo náboženské společnosti vůči státu, konkrétně stanoví rozsah poskytovaných informací ministerstvu na základě § 53 odst. 1 písm. l) DŘ. Jejím účelem je sjednocení správní praxe orgánů Finanční správy ČR v této oblasti.

Primární příjemci:

Úřední osoby (zejména) vyměřovacích útvarů, vyřizující žádosti ministerstva o poskytnutí informací o plnění závazků registrované církve nebo náboženské společnosti vůči státu, resp. žádostí dle § 53 odst. 1 písm. l) DŘ.

Čl. 1.**Metodické řešení**

1. **Základní východiska;** Podle ustanovení § 52 odst. 1 DŘ jsou úřední osoby vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob. Tato mlčenlivost může být prolomena pouze ze zákonem stanovených důvodů, případně pokud dojde ke zproštění mlčenlivosti daňovým subjektem.

Dle § 53 odst. 1 písm. l) DŘ o porušení mlčenlivosti nejde, poskytne-li správce daně informace získané při správě daní orgánu veřejné moci pro účely prokázání skutečnosti, že daňový subjekt nemá u správce daně evidován nedoplatek, a to v případě, kdy takové prokázání požaduje jiný zákon.

2. **Rozsah poskytovaných informací dle § 53 odst. 1 písm. l) DŘ;** ustanovení prolamuje mlčenlivost pouze v rozsahu sdělení, zda daňový subjekt má či nemá u správce daně evidovaný nedoplatek. Ohledně dalších informací přesahujících tento základní rámec je správce daně zproštěn mlčenlivosti pouze za předpokladu, že k prolomení mlčenlivosti dojde na základě jiného ustanovení DŘ, jiného speciálního zákona, nebo zproštěním ze strany daňového subjektu.

3. **Další podmínky poskytnutí informace o evidovaném nedoplatku:**

- **Oprávněný orgán musí být orgánem veřejné moci;** ministerstvo je orgánem veřejné moci ve smyslu § 2 písm. c) zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.
- **Speciální požadavek jiného zákona;** církevní zákon poskytuje oprávnění ministerstvu v rámci některých jím vedených řízení posoudit, zda registrovaná církev nebo náboženská společnost plní závazky vůči státu.

4. **Postup správce daně;** Správce daně na žádost poskytne ministerstvu informace ve smyslu § 53 odst. 1 písm. l) DŘ pouze v rozsahu (ne)existence nedoplatku, a to výhradně v případě, je-li žádost odůvodněna posuzováním podmínek dle § 11 odst. 1 písm. c) nebo § 21 odst. 1 písm. a) církevního zákona.

Čl. 2. Odůvodnění

5. Církevní zákon v § 11 odst. 1 písm. c) stanoví, že návrh na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv může podat pouze registrovaná církev a náboženská společnost, která řádně plní **závazky vůči státu** a třetím osobám. Podle § 11 odst. 3 písm. b) církevního zákona musí návrh obsahovat prohlášení, že tato podmínka je splněna. Současně podle § 14 odst. 1 písm. a) církevního zákona ministerstvo přezkoumává, zda návrh podává osoba splňující podmínky stanovené tímto zákonem. Z odst. 2 téhož ustanovení pak lze dovodit, že ministerstvo mj. zkoumá též skutečný stav věci, a tedy mělo by disponovat mechanismem, jak splnění podmínek prověřit.
6. Přestože církevní zákon u podmínky řádného plnění závazků vůči státu výslovně nestanoví, že se tato skutečnost prokazuje potvrzením správce daně, ani výslovně neupravuje oprávnění ministerstva vyžádat si informaci o daňových nedoplatecích přímo od správce daně, nelze dovodit, že by ministerstvo bylo omezeno pouze na formální kontrolu učiněného prohlášení. Ministerstvo je naopak oprávněno posuzovat, zda jsou zákonné podmínky pro přiznání oprávnění skutečně splněny. Vzhledem ke skutečnosti, že za závazky vůči státu lze považovat daňové povinnosti (tomu napovídá i skutečnost, že v odkazu u § 11 odst. 1 písm. c) církevního zákona je zároveň explicitně zmíněn zákon o správě daní a poplatků), lze dále dovodit, že součástí tohoto přezkumu je i ověření, zda žadatel nemá u správce daně evidován nedoplatek, jakožto základní atribut svědčící o (ne)plnění peněžitých povinností vůči správci daně.
7. Pokud subjektu již bylo oprávnění k výkonu zvláštních práv přiznáno, nejde o prokazování splnění podmínek žadatelem v řízení o přiznání oprávnění, ale o postup ministerstva podle § 21 odst. 1 písm. a) církevního zákona. Ministerstvo zde posuzuje, zda registrovaná církev nebo náboženská společnost **závažným způsobem nebo opakovaně neporušuje závazky vůči státu** nebo třetím osobám.
8. Lze tak mít za to, že i v těchto případech je naplněna podmínka pro poskytnutí informace dle § 53 odst. 1 písm. l) DŘ, neboť takové prokázání požaduje církevní zákon. Ověření splnění podmínky řádného plnění závazků vůči státu totiž tvoří součást zákonem svěřené působnosti ministerstva podle církevního zákona. Ze samotné textace předmětného ustanovení DŘ poskytující právní základ prolomení mlčenlivosti v tomto případě však není možno dovodit poskytnutí podrobnějších informací o platební morálce daňového subjektu, než je informace o existenci či neexistenci evidovaného nedoplatku. Samotná důvodová zpráva k uvedenému ustanovení rozsah průlomu do daňové mlčenlivosti neřeší.
9. Jakkoli se lze domnívat, že poskytnutí informace ve smyslu § 53 odst. 1 písm. l) DŘ v rozsahu (ne)existence nedoplatku zpravidla nebude zcela postačovat pro posouzení podmínky dle § 11 odst. 1 písm. c), resp. dle § 21 odst. 1 písm. a) církevního zákona, za stávající právní úpravy nelze větší okruh informací poskytnout.

Mgr. Michal Polák, MBA
ředitel sekce

Na vědomí

Ministerstvo financí, Odbor 32 – Daňová legislativa

Ministerstvo financí, Odbor 39 – Správní činnosti

Generální ředitelství cel

Sekce metodiky daní Generálního finančního ředitelství

Sekce kontroly a analýzy rizik Generálního finančního ředitelství

Sekce informatiky Generálního finančního ředitelství

Sekce řízení úřadu Generálního finančního ředitelství

Odbor majetkových daní, oceňování a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Odbor dotací a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Odbor evidence a vymáhání daní Generálního finančního ředitelství

Oddělení právně-analytické Generálního finančního ředitelství

Oddělení náhrad škod Generálního finančního ředitelství

Oddělení daňového procesu I Generálního finančního ředitelství